

Силабус курсу

«Вокал»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма – «Акторське мистецтво»

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво

Обсяг дисципліни в кредитах ECTS – 6 (180 год.)

Рік навчання: II – IV, семестр: 3-8

Керівник курсу

ППП

професор кафедри театрального мистецтва, народний артист України
Лемішка Ярослав Петрович

ППП

доцент кафедри театрального мистецтва, заслужений артист України
Репка Борис Данилович

Контактна інформація

+380673517243

+380674555104

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вокал» є підготовка висококваліфікованих вокалістів у процесі систематичних занять з вокалу. Розширення музичного світогляду студентів шляхом практичного ознайомлення з провідними жанрами в академічній вокальній музиці; розвиток образного мислення та художнього смаку; духовна підтримка та спрямування на професійно-творчий і особистісний розвиток, на готовність до самоорганізації та самовдосконалення.

Структура курсу

Години		Теми	Результати навчання
практичні	самостійна робота		
8	9	1. Практика розвитку вокального дихання та опори дихання. Робота резонаторної системи	Формування стійких навичок збалансованого вокального дихання та опори дихання на базі навчального матеріалу. Виховання активної роботи резонаційних зон голосотвірної системи та усвідомлення якісних показників звучання голосу
7	6	2. Фонетична робота над акустичними властивостями голосу	Розвиток дзвінкості, яскравості і виразності звучання голосу в процесі використання фонетичних вправ. Усвідомлювати робочий діапазон голосу і практика використання

			примарних звуків в процесі формування вокальних навичок
8	8	3. Класифікація голосів і різновиди вокалізації	Розуміти індивідуальні характеристики голосів (високі, низькі, чоловічі, жіночі), що вимагає конкретизацію у виборі вправ і репертуару, що зумовлює диференціацію навчальної програми. Формувати базові співацькі техніки (легато, стакато, портаменто) з використанням основних динамічних штрихів: форте, піано, мецо-форте, крещендо тощо.
7	7	4. Тембральні характеристики голосу та їх практичний сенс в процесі роботи над творами	Розуміти теорії голосоведення в практиці виховання голосу. Усвідомлювати, що тембр голосу є індивідуальною ознакою якості звучання.
8	8	5. Формування опори звука та високої позиції в співі	Зрозуміти опору звука, що розглядається як складний комплексний процес узгодженої роботи всієї голосотвірної системи співака – взаємодія нервово-м'язової діяльності організму, здатна сформувати стійке відчуття т.зв. «комфорту» в процесі голосоведення. Зосереджувати увагу (локалізовано і в комплексі) на вібраційних, акустично-резонаційних, фонетичних асоціаціях в співі.
7	7	6. Нейтралізація голосних і якісне вібрато в співі	Формувати якісне звучання різних голосних фонем та однорідне звучання голосу впродовж всього діапазону. Розуміти якісні показники голосотворення через вібраційні характеристики голосу.
7	7	7. Ідеомоторний слух та слуховий контроль у співі	Усвідомлювати від чого залежить розвиток вокально-слухових асоціацій в роботі над голосом. Формувати локалізоване сприйняття слухових уявлень у співі.
8	8	8. Вади мовлення і вокальна робота з ними	Знати органічні (вроджені) і функціональні (уті) недоліки співу – осиплість, хрипота, овий призвук, форсування, «білий звук» та ін. та оби їхнього подолання. Розуміти вади енення: сюсюкання, гаркавість, гнусавість, ання, заїкування, «сповільнена» чи навпаки корена мова, шепелявість та ін. успішно авляються в процесі навчання.
7	6	9. Особливості вокальної орфоепії в процесі роботи над дикцією	Знати орфоепічні норми звукоутворення «відкритих» складів та миттєва вимова приголосних дозволяють добиватися виразної і чіткої дикції.
8	9	10. Динамічний діапазон і засоби	Знати основні засоби виразності: легато, стакато, портаменто, крещендо, димінуендо,

		виразності у співі	формувати т.зв. «вокальну лінію» у творах.
7	5	11. Удосконалення техніки співу в роботі над репертуаром	Удосконалення техніки співу і формування художнього смаку виконавця (вправи, арії, народні пісні).
8	10	12. Самоконтроль в співі та самостійна робота	Уміти самостійно готувати голосовий апарат до роботи над творами (розспівування) та вивчення творів до екзамену

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності та результати навчання
ФК 1	Здатність втілювати акторський та режисерський задум виразальними засобами мистецтва.
ФК 10	Здатність сприймати нові знання у галузі культури та мистецтва та інтегрувати їх із уже наявними, зорієнтуватися на рівні спеціаліста в певній вузькій області театрального мистецтва, яка лежить поза межами вибраної спеціалізації.
ПРН 11	Скеровувати адекватне втілення акторського та режисерського задуму виразальними засобами мистецтва, технічну якість зафіксованого твору.
ПРН 22	Органічно та цілеспрямовано діяти в умовах вимислу, творчо втілювати сценічні завдання режисера, балетмейстера, постановника пластики; співати у хорі, ансамблі, соло.

Літературні джерела

Базова:

1. Антонюк А. Постановка голосу / А. Антонюк // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.
2. Детский голос // Под ред. В. Н. Шацкой. – М.: Педагогика, 1970.
3. Дорошок В. Д. Сливацький М. Ю. Основи вокально-педагогічної творчості вчителя музики / В. Д. Дорошок, М. Ю. Сливацький. – Івано-Франківськ, 2007.
4. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К.: Музична Україна, 1965.
5. Голос людини та вокальна робота з ним / Автор. колектив кафедри співу Інституту мистецтв // Монографія. – Івано-Франківськ, 2010.
6. Морозов В. Резонансная теория искусства пения и вокальная техника выдающихся певцов / В. Морозов. – М., 2001.
7. Юцевич Ю. Музыка / Ю. Юцевич // Словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2003.
8. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу / Ю. Юцевич. – К., 1998.

Допоміжна:

1. Вербов А.М. Техника постановки голоса./ М.: Музгиз, 1961.- 52 с.;
2. Гонтаренко Н.Б. Сольное пение: секреты вокального мастерства./Метод. пособие. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2006.-155 с.;
3. Голубев П.В. Порали молодим педагогам-вокалістам./К.: Муз.Україна, 1983. – 62 с.;
4. Євтушенко Д.Г. Роздуми про голос: нотатки педагога-вокаліста./К.: Муз. Україна, 1979. – 91 с.;
5. Євтушенко Д.Г., Михайлов-Сидоров М.І. Питання вокальної педагогіки./ К.: Мистецтво, 1963. – 339 с.;
6. Єгоричева М.І. Вправи для розвитку вокальної техніки:навч.посібник./ К.:Музична Україна, 1977. – 112 с.
7. Назаренко И.К. Искусство пения./ М.:Музыка, 1968.- 382 с.;

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) тему можна здати в узгоджений із викладачем день.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Поточна практична та самостійна робота	50
Підсумковий контроль (екзамен)	50